

Amerika Siyasi Kaosun Yeni Bir Aşamasına Mı Giriyor?

Amerika'da hükümetler askerî darbelerle devrilmediği gibi savaşlar da sokaklardaki tanklarla sonuçlandırılmaz; aksine güç dengeleri, görünüşte sakin ama siyasi açıdan gürültülü kongre koridorlarında çizilir. Gözler genellikle Beyaz Saray ve orada oturanlara çevrilirken, senatonun Amerikan karar alma sürecinde en etkili kurumlardan birini temsil ettiği en önemli bir gerçek olarak kalmaya devam etmektedir; çünkü senato, başkanların projelerini hayata geçirmeye ya da onları engelleyip siyasi olarak rafa kaldırmaya muktedirdir.

Bu nedenle Cumhuriyetçilerin senatodaki çoğunluğu kaybetmesi -eğer gerçekleşirse- sadece koltukların renginin mavi-kırmızı arasında değişmesi anlamına gelmemektedir; aksine yankıları, Washington'daki iktidar koridorlarından Avrupa başkentlerine, Ukrayna cephelerinden Güney Çin Denizi'ne ve aynı anda hem karmaşık hem de alev alev yanan Orta Doğu dosyalarına kadar uzanan siyasi bir depremi temsil edebilir.

Peki demokratlar çoğunluğu ele geçirirse ne olacak? Amerika'nın kendi çehresini değiştirebilme boyutu nedir? Acaba yeni bir siyasi istikrar aşamasına mı girecek, yoksa kurumlar açık bir çatışma içinde boğularak, önümüzdeki yılları her zamankinden çok daha çalkantılı bir hale mi getirecek?

ABD iç politikasının, küresel ekonomi ve uluslararası güvenliğin kaderiyle iç içe geçtiği bir dünyada, senatodaki güç dengesindeki herhangi bir değişim, Amerika'nın geleceği ve uluslararası sistemdeki liderlik rolü üzerindeki çatışmanın yeni bir bölümünün başlangıcı olabilir.

Senatonun iktidar dengesindeki önemi

ABD'de siyasi nüfuz, sadece Beyaz Saray'da kimin oturduğuyla belirlenmez; aksine kongreyi ve özellikle de dünyanın en güçlü siyasi kurumlarından biri sayılan senatoyu kimin kontrol ettiğiyle de belirlenir. Bu nedenle Cumhuriyetçilerin çoğunluğu kaybetmesi ve çoğunluğun Demokratlara geçmesi, sadece sayısal bir değişiklik olmayacak, aksine önümüzdeki yıllarda ABD'nin iç ve dış politikasının özelliklerini yeniden çizebilecek siyasi bir dönüşüm olacaktır.

Senato, bakanların, yargıçların ve büyükelçilerin atanmasını onaylanmasını ve uluslararası anlaşmaların kabul edilmesini kapsayan istisnai yetkilere sahip olmasının yanı sıra yasama ve yürütme organını denetleme konusunda merkezi bir role de sahiptir. Bu nedenle çoğunluğu kaybetmek, pratikte devletin gündemini tam olarak kontrol etme gücünü de kaybetmek anlamına gelmektedir.

Çoğunluğun demokratların elinde olması halinde, özellikle Başkan Trump'ın varlığının gölgesinde Washington'ın daha şiddetli siyasi bir çatışmaya tanık olması muhtemeldir. O zaman senato, Cumhuriyetçi yönetimin gelecekteki birçok projesini engelleyebilecek siyasi bir duvara dönüşebilir.

Kurumsal felçlik olasılıkları

En olası senaryolardan biri, Amerika'nın kurumsal bir felçlik aşamasına girmesidir. Çünkü demokratlar, cumhuriyetçi yönetimin atamalarını engelleme veya geciktirme ve vergi, göç, enerji, güvenlik ve diğer hayati dosyalarla ilgili yasa tasarılarını engelleme gücüne sahip olacaklardır.

Bu durumda kongre içindeki siyasi savaş, özellikle federal bütçe veya borç tavanı gibi uzun süredir Amerikan siyasi sistemi içinde gerilim kaynağı oluşturan dosyalarla bağlantılı bir hale gelirse, finans piyasalarına ve yatırımcıların güvenine de yansiyabilecek açık bir çatışmaya dönüşebilir.

Uzun vadeli yargı savaşı

Yargı dosyası, köklü dönüşümlere tanık olabilir; zira her iki parti de Amerikan yargısının uzun vadeli stratejik bir savaş alanını temsil ettiğini idrak etmektedir. Zira eğer demokratlar senatoyu kontrol ederlerse, yargı atamaları süreci üzerinde geniş bir etkiye sahip olacaklardır.

Bu da yeni muhafazakâr yargıçların atanmasının sınırlandırılması ya da liberal eğilimlere daha yakın figürlerin öne çıkarılması anlamına gelebilir; bu ise gelecek on yıllar boyunca kürtaj, göç, çevre ve sivil özgürlüklerle ilgili kararların doğasını etkileyebilir.

Bunun olumlu mu yoksa olumsuz bir gelişme olup olmadığı ise, sahneye hangi siyasi açıdan bakıldığına bağlıdır. Demokratların destekçileri bunu, sağlık hizmetleri programlarını güçlendirmek, altyapı ve temiz enerjiye yatırım yapmak ve göç ile toplumsal haklar dosyalarındaki muhafazakâr politikaların sertliğini hafifletmek için bir fırsat olarak görmektedir.

Buna karşılık Cumhuriyetçiler böyle bir dönüşümün, devlet harcamalarının artmasına, vergilerin yükselmesine ve devletin ekonomideki rolünün genişlemesine yol açabileceğini, bunun da ekonomik büyüme ve geleneksel muhafazakâr değerler için bir tehdit oluşturabileceğini düşünmektedir.

Bu nedenle bu dönüşümü iyi ya da kötü olarak nitelendirmek, mutlak bir gerçek olmaktan daha çok ideolojik ve siyasi bir mesele olarak kalacaktır.

Dış politika üzerindeki olası yansımalar

Dış politika, özellikle Trump yönetiminin bazı büyük uluslararası dosyaları sonuçlandırmaya veya yeniden şekillendirmeye çalışacak olmasından dolayı senatonun yapısındaki herhangi bir değişiklikten en çok etkilenecek alan olabilir:

Ukrayna ve Rusya: Demokratların, Rusya'ya karşı Ukrayna'ya yönelik askerî ve mali desteğin sürdürülmesini savunması muhtemelken, Cumhuriyetçi Parti içinde bu desteğin azaltılmasına ve artan iç sorunlara odaklanılmasına çağrıda bulunan bir akım öne çıkmaktadır.

Çin: Çin'in nüfuzuna karşı koyulması gerektiğine dair ABD'de geniş bir fikir birliği bulunmasına rağmen, demokratlar uluslararası ittifakları ve ekonomik ve diplomatik baskı araçlarını kullanma eğilimindeyken, birçok cumhuriyetçi ise Pekin'le ticari ve stratejik çatışmada daha çok doğrudan bir yaklaşımı tercih etmektedir.

Orta Doğu: İnsan hakları dosyaları ve geleneksel diplomasi, başlıca baskı araçları olarak yeniden gündeme gelebilir; ayrıca bölgesel çatışmalarda askerî

güç araçlarına aşırı bağımlılık yerine siyasi çözümlere daha fazla odaklanması da artabilir.

NATO ve Avrupa: Demokrat çoğunluğun, Avrupalı müttefiklerle iş birliğini ve uluslararası kurumlara desteği güçlendirmesi muhtemelken, bazı cumhuriyetçiler ise ittifak içindeki ABD'nin yükünü azaltmaya ve Avrupa ülkelerini güvenlik ve savunma alanlarında daha fazla sorumluluk üstlenmeye teşvik etmeyi tercih etmektedir.

Seçim sahnesine dair bir okuma

Mevcut siyasi verilere göre, demokratların gelecek seçimlerde seçim kazanımlarını elde etme fırsatları, cumhuriyetçilere kıyasla nispeten daha yüksek görünmektedir. Bu da Trump'ı, siyasi vizyonuna hizmet edecek ve partisinin senatodaki etkisini koruma fırsatlarını güçlendirecek şekilde bir dizi iç ve dış dosyalara hızla çözüm bulma girişiminde bulunmaya itebilir.

Ancak bizzat bu hamleler, iç siyasi bölünmenin derinleşmesine ve Amerika'nın yıllardır yaşadığı kutuplaşmanın daha da artmasına katkıda bulunabilir.

Senatodaki çoğunluğun el değiştirmesi Amerikan siyasi hayatında sıradan bir olay olmayacağı, aksine Washington içindeki güç dengelerinin yeniden çizileceği ve Ukrayna ile Çin'den, Orta Doğu ve küresel ekonomiye kadar uzanan dosyaları etkileyebilecek bir dönüşüm olacağı kesindir.

Bugün dünya hızla değişmekte olup birçok göstergeler, uluslararası sistemin tarihi bir yeniden şekillenme aşamasına geçtiğine işaret etmektedir. Amerika içindeki siyasi gelişmeler, bir aşamanın sonu ve başka bir aşamanın başlangıcına dair işaretler taşımasından dolayı büyük dönüşümlerin bir parçası olabilir.

Ey dünyanın dört bir yanındaki Müslümanlar! Bizler, İslami ideolojimizin, bize vaat edilen Raşidi Hilafet Devletinin ortaya çıkmasıyla birlikte ortaya çıkmasını sağlamak için altın bir fırsatın eşiğindeyiz; o halde kollarınızı sıvayın ve İslami hayatı yeniden başlatmak için çalışanlara yardım edenlerden olunuz ki böylece temel davalarımızdan, özellikle de ümmeti ve dünyayı kapitalizmin zulmünden kurtaracak Allah'ın şeriatıyla hükmedecek piramidin başı Halife'den vazgeçtiğimizde kaybettiğimiz izzetimizi, gücümüzü ve heybetimizi geri kazanabilelim.

Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **وَأَنْ أَحْكَمَ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ** **"Aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet ve onların arzularına uyma. Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni saptırmamalarına dikkat et. Eğer (hükümden) yüz çevirirlerse bil ki (bununla) Allah ancak, günahlarının bir kısmını onların başına belâ etmek ister. İnsanların birçoğu da zaten yoldan çıkmışlardır."** [Maide 49]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nebil Abdulkerim